

ชื่อวิทยานิพนธ์ พระวินัยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในการเป็นผู้ให้
และเป็นผู้รับ

ผู้วิจัย นางสกวลัย งามวงศ์ชน ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1) ดร.พรเพ็ญ ต้นประเสริฐ 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. พระมหาภุชงค์ ตรี โณ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 123 หน้า คำสำคัญ พระวินัย
พระภิกษุ และพระพุทธศาสนาเถรวาท

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาพระวินัยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาท ที่เกี่ยวข้องกับ
การเป็นผู้ให้และผู้รับ 2) ศึกษาแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่
เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในการเป็นผู้ให้และผู้รับ 3) ศึกษาแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของคฤหัสถ์ที่เกี่ยวข้อง
กับพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทในการเป็นผู้ให้และผู้รับ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้า
ข้อมูลจากพระไตรปิฎกและเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระวินัยของพระภิกษุ แนวทางการประพฤติ
ปฏิบัติของพระภิกษุ รวมถึงหลักการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเพื่อเอื้อต่อพระธรรมวินัยในสถานการณ์ปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พระวินัยของพระภิกษุที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ให้และผู้รับนั้น พระพุทธเจ้า
มิได้ทรงบัญญัติไว้ล่วงหน้าเป็นกฏตายตัว แต่ทรงบัญญัติสิกขาบทไว้ใน นิสสัคคิยปาจิตตีย์ 30 สิกขาบท
โภจนวรรค 10 สิกขาบท อเจลกวรรค 10 สิกขาบท และปาฏิเทสนียะ 4 สิกขาบท 2) แนวทางการประพฤติ
ปฏิบัติของพระภิกษุที่เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในการเป็นผู้ให้และผู้รับ ได้แก่ การประเคนของถวายแก่พระภิกษุ
นั้นมีหลักในการประเคนอยู่ 5 อย่างคือ สิ่งของนั้นต้องไม่ใหญ่โตหรือหนักเกินไป พอคคนเดียวยกได้ ผู้ประเคน
เข้ามาอยู่ในหัตถบาตรคือ ห่างประมาณศอกหนึ่ง เขาน้อมของนั้นเข้ามาให้ น้อมให้ด้วยกาย ด้วยของเนื่องด้วยกาย
หรือโยนให้ก็ได้ และภิกษุรับด้วยกายก็ได้ ด้วยของเนื่องด้วยกายก็ได้ 3) แนวทางการประพฤติปฏิบัติของ
คฤหัสถ์ที่เกี่ยวข้องกับพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทในการเป็นผู้ให้และผู้รับ พระภิกษุสามารถรับ
อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยจากคฤหัสถ์ได้โดยไม่ผิดพระวินัยในพระพุทธศาสนา

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1)..... 2).....

Thesis title: The Vinaya of the Bhikkhus in Theravada Buddhism related to the secular in the role of being the donor and the recipient

Researcher: Mrs. Sagawalaya Ngamwongchon. Degree: Master of Arts (Thai Studies). Dhonburi Rajabhat University. Thesis advisors: 1) Dr. Pornpen Tanprasert , 2) Assist Prof. Dr. Krishna Taruno. Academic year: 2013. 123 pp. Keywords: Vinaya, Bhikkhu and Theravada Buddhism

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the Vinaya of the Bhikkhus in Theravada Buddhism related to the secular in the role of being the donor and the recipient, 2) to study the way of the Bhikkhus' proper conducts in Theravada Buddhism related to the secular in the role of being the donor and the recipient, 3) to study the way of secular's righteous actions related to the Bhikkhus in Theravada Buddhism in the role of being the donor and the recipient. It was a qualitative research by studying and collecting data from the Tipitaka as well as the research papers of the academic experts concerning the Vinaya of the Bhikkhus, the way of the Bhikkhus' proper conducts including the righteous actions to be concerned to the Vinaya in present situation.

The research findings were 1) the Vinaya of the Bhikkhus related to the secular in the role of being the donor and the recipient was that the Buddha had not firmly issued in advance but prescribed the training rules in Nissaggiyapacittiya 30 training rules, Bhojanavagga 10 training rules, Acelakavaga 10 training rules and Patidesaniya 4 training rules. 2) The way of the Bhikkhus' proper conducts related to the secular in the role of being the donor and the recipient was that: there were 5 kinds of presenting a thing to a Bhikkhu with the hand. They were: 1. The thing should not be too big or too heavy, it should be fit well for the moderate person to lift. 2. The person who presented should be in hatthabasa that was about one foot. 3. The person who presented bows the thing to present. 4. Throwing or bowing the thing to present with the body. 5. The Bhikkhu could receive the thing with his body or touching the thing with thing along with his body. 3) The way of secular's righteous actions related to the Bhikkhus in Theravada Buddhism in the role of being the donor and the recipient was that the Bhikkhu could receive the alms food, medicines, clothes and the shelters from the secular without violating the Vinaya of the Bhikkhus in Theravada Buddhism.

Student's signature..... *Sagawalaya Ngamwongchon*
Term Paper Advisors' signatures 1)..... *Pornpen Tanprasert* 2)..... *Krishna Taruno*